

**Zásady vlády Slovenskej republiky k zákonu Národnej rady Slovenskej republiky
č. 270/1995 Z. z. o štátnom jazyku Slovenskej republiky
v znení neskorších predpisov**

(schválené uznesením vlády Slovenskej republiky zo 16. decembra 2009 č. 933/2009)

**Čl. 1
Predmet úpravy**

Cieľom týchto zásad vlády je zjednotenie výkladu ustanovení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 270/1995 Z. z. o štátnom jazyku Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o štátnom jazyku“) vrátane postupu Ministerstva kultúry Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo kultúry“) pri

- a) výkone dohľadu podľa § 9 zákona o štátnom jazyku,
- b) ukladaní pokút podľa § 9a zákona o štátnom jazyku,
- c) spolupráci s odbornými slovackistickými pracoviskami v súvislosti s prerokovávaním a schvaľovaním kodifikovanej podoby štátneho jazyka.

Tieto zásady vlády sa vydávajú podľa čl. 119 písm. i) Ústavy Slovenskej republiky ako súčasť opatrení vlády Slovenskej republiky s cieľom ochrany práv občanov Slovenskej republiky používajúcich štátny jazyk pri súčasnom rešpektovaní jazykových práv občanov Slovenskej republiky patriacich k národnostným menšinám, ktoré vyplývajú z právneho poriadku Slovenskej republiky, a možností, ktoré vyplývajú z medzinárodných dohôd.

Uplatňovanie týchto zásad vlády sa uskutočňuje v rámci platného právneho poriadku Slovenskej republiky.

**Čl. 2
Výklad ustanovení zákona o štátnom jazyku**

Pri aplikácii ustanovení zákona o štátnom jazyku sa uplatňujú jednotlivé metódy výkladu práva. Výkladom práva sa rozumie postup, ktorým sa objasňuje zmysel textu právneho predpisu. Jednotlivé metódy výkladu sa uplatňujú vo vzájomnom prepojení, pričom žiadna z nich nesmie mať absolútnu prednosť. Jednotlivé uplatnené metódy by sa mali navzájom dopĺňať a viesť k zrozumiteľnému a racionálne zdôvodnenému vysvetleniu textu právneho predpisu. Východiskom v procese interpretácie a aplikácie práva je síce gramatický výklad textu právneho predpisu, interpret však musí zohľadniť aj účel zákona, systematickú súvislosť a logické väzby medzi jednotlivými normami zákona. Napríklad nie je možné vychádzať len z gramatického výkladu, ktorý je v zjavnom rozpore s účelom právnej normy.

Jednou zo základných interpretačných metód je príkaz ústavne konformnej interpretácie práva, najmä vtedy, ak ustanovenie právneho predpisu umožňuje rozdielny výklad.

Legitímnym účelom zákona o štátnom jazyku je ochrana a podpora štátneho jazyka v úradnom styku a ochrana práv občanov Slovenskej republiky používajúcich štátny jazyk na prijímanie a poskytovanie informácií v štátnom jazyku bez obmedzení. Ochrana týchto práv je legitímnym dôvodom zásahu do základných práv a slobôd fyzických osôb a právnických osôb vrátane obcí, pričom opatrenia na ochranu týchto práv musia byť na dosiahnutie tohto cieľa nevyhnutné a primerané.

Pri výklade ustanovení zákona o štátnom jazyku sa uplatní zákaz diskriminácie podľa čl. 12 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, podľa ktorého sa základné práva a slobody na území Slovenskej republiky zaručujú každému bez ohľadu na pohlavie, rasu, farbu pleti, jazyk, vieru

a náboženstvo, politické, či iné zmýšľanie, národný alebo sociálny pôvod, príslušnosť k národnosti alebo etnickej skupine, majetok, rod alebo iné postavenie, pričom nikoho nemožno z týchto dôvodov poškodzovať, zvýhodňovať alebo znevýhodňovať. Príslušnosť ku ktorejkoľvek národnostnej menšine alebo etnickej skupine nesmie byť občianovi, ktorý je osobou patriacou k národnostnej menšine, na ujmu.

Pri uplatnení zákona o štátnom jazyku voči občianovi, ktorý je osobou patriacou k národnostnej menšine, alebo voči osobe, ktorá uskutočňuje ústavné právo príslušníkov národnostných menšín alebo etnických skupín na ich všestranný rozvoj, sa postupuje podľa metód výkladu uvedených v tomto článku s osobitnou starostlivosťou v duchu Rámcového dohovoru na ochranu národnostných menšín a pre Slovenskú republiku platných ustanovení Európskej charty regionálnych alebo menšinových jazykov. Ústavné právo príslušníkov národnostných menšín alebo etnických skupín na ich všestranný rozvoj zahŕňa najmä právo spoločne s inými príslušníkmi národnostnej menšiny alebo etnickej skupiny rozvíjať vlastnú kultúru, právo rozširovať a prijímať informácie v ich materinskom jazyku, združovať sa v národnostných združeniach, zakladať a udržiavať vzdelávacie a kultúrne inštitúcie, právo na vzdelanie v ich jazyku, právo používať ich jazyk v úradnom styku, právo zúčastňovať sa na riešení vecí týkajúcich sa národnostných menšín a etnických skupín a právo na osvojenie si štátneho jazyka.

Všetky doteraz prijaté zákony umožňujúce používanie jazykov národnostných menšín osobitne zákon č. 184/1999 Z. z. o používaní jazykov národnostných menšín v znení zákona č. 318/2009 Z. z. majú vo vzťahu k zákonu o štátnom jazyku postavenie osobitného zákona (*lex specialis derogat legi generali*), ak im zákon o štátnom jazyku také postavenie priznáva.

Jazykový režim upravený právom Európskej únie (napríklad primárnym právom Európskej únie v zmysle výkladu uvedeného v rozsudkoch Súdneho dvora Európskej únie, smernicami Európskej únie) nie je ustanoveniami zákona o štátnom jazyku dotknutý.

Čl. 3

Výklad niektorých pojmov zákona o štátnom jazyku

Na účely zákona o štátnom jazyku sa rozumie

- a) úradným stykom súhrn činností a úkonov štátnych orgánov, orgánov územnej samosprávy, iných orgánov verejnej správy, nimi zriadených právnických osôb, právnických osôb zriadených zákonom, zamestnancov a štátnych zamestnancov týchto orgánov a právnických osôb, zamestnancov dopravy, pôšt a telekomunikácií, príslušníkov ozbrojených síl Slovenskej republiky, ozbrojených bezpečnostných zborov, iných ozbrojených zborov a hasičských jednotiek pri výkone ich úradných povinností,
- b) právnickou osobou zriadenou štátnym orgánom, orgánom územnej samosprávy a iným orgánom verejnej správy rozpočtová organizácia a príspevková organizácia,
- c) právnickou osobou zriadenou zákonom právnická osoba, ktorú zriadil zákon na plnenie zákonom ustanovených úloh vo verejnom záujme;
právnickou osobou zriadenou zákonom je najmä:
 1. štátna vysoká škola (Akadémia ozbrojených síl generála Milana Rastislava Štefánika v Liptovskom Mikuláši, Akadémia Policajného zboru v Bratislave, Slovenská zdravotnícka univerzita v Bratislave);
 2. verejná vysoká škola (Univerzita Komenského v Bratislave, Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Prešovská univerzita v Prešove, Univerzita sv. Cyrila a Metoda v Trnave, Univerzita veterinárskeho lekárstva v Košiciach, Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre, Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici, Trnavská univerzita v Trnave, Slovenská technická univerzita v Bratislave,

Technická univerzita v Košiciach, Žilinská univerzita v Žiline, Trenčianska univerzita Alexandra Dubčeka, Ekonomická univerzita v Bratislave, Slovenská poľnohospodárska univerzita v Nitre, Technická univerzita vo Zvolene, Vysoká škola múzických umení v Bratislave, Vysoká škola výtvarných umení v Bratislave, Akadémia umení v Banskej Bystrici, Katolícka univerzita v Ružomberku, Univerzita J. Selyeho v Komárne);

3. verejnoprávna inštitúcia (Audiovizuálny fond, Matica slovenská, Slovenská televízia, Slovenský rozhlas, Sociálna poisťovňa, Literárny fond, Hudobný fond, Fond výtvarných umení, Tlačová agentúra SR, Ústav pamäti národa, Slovenská národná akreditačná služba);
 4. štátny fond (Environmentálny fond, Národný jadrový fond na vyradovanie jadrových zariadení a na nakladanie s vyhoretým jadrovým palivom a rádioaktívnymi odpadmi, Štátny fond rozvoja bývania);
 5. iný fond (Fond národného majetku SR, Fond ochrany vkladov, Garančný fond investícií, Pôžičkový fond pre začínajúcich pedagógov, Protidrogový fond, Recyklačný fond, Slovenský pozemkový fond, Študentský pôžičkový fond);
 6. samosprávne stavovské komory (Slovenská obchodná a priemyselná komora, Slovenská poľnohospodárska a potravinárska komora, Slovenská živnostenská komora, Slovenská lekárska komora, Slovenská komora zubných lekárov, Slovenská lekárnická komora, Slovenská komora sestier a pôrodných asistentiek, Slovenská komora medicínsko-technických pracovníkov, Slovenská komora fyzioterapeutov, Slovenská komora zubných technikov, Slovenská komora ortopedických technikov, Slovenská komora iných zdravotníckych pracovníkov, Slovenská komora psychológov, Komora veterinárnych lekárov SR, Slovenská advokátska komora, Notárska komora SR, Slovenská komora exekútorov, Slovenská komora daňových poradcov, Slovenská komora audítorov, Slovenská komora patentových zástupcov, Slovenská komora architektov, Slovenská komora stavebných inžinierov, Komora geodetov a kartografov, Komora reštaurátorov, Slovenská banská komora, Slovenská lesnícka komora, Slovenská komora výcvikových zariadení autoškôl, Komora kominárov Slovenska, Slovenská poľovnícka komora);
 7. iné právnické osoby zriadené zákonom (napríklad Slovenská akadémia vied, Železnice Slovenskej republiky, Agentúra na podporu výskumu a vývoja, Pôdohospodárska platobná agentúra, Exportno-importná banka Slovenskej republiky);
banky, zdravotné poisťovne, zdravotnícke zariadenia, subjekty poskytujúce poštové, dopravné a telekomunikačné služby nie sú právnickými osobami zriadenými zákonom; právnická osoba zriadená zákonom nie je vo vlastníctve inej osoby,
- d) poštou stála prevádzkareň určená na vyberanie a distribúciu poštových zásielok a na predaj poštových cenín a kontaktné miesto, ktorým je osoba oprávnená vyberať poštové zásielky na základe zmluvy s poskytovateľom univerzálnej služby a určený zamestnanec poskytovateľa univerzálnej služby,
 - e) hasičskou jednotkou hasičská jednotka Hasičského a záchranného zboru, obce, právnickej osoby a fyzickej osoby podnikateľa,
 - f) rokovaním v orgánoch a právnických osobách podľa § 3 ods. 1 zákona o štátnom jazyku rokovanie v štátnych orgánoch, orgánoch územnej samosprávy, iných orgánoch verejnej správy, nimi zriadených právnických osobách, právnických osobách zriadených zákonom,
 - g) úradnou agendou agenda týkajúca sa výkonu úradných povinností štátnych orgánov, orgánov územnej samosprávy, iných orgánov verejnej správy, nimi zriadených

právnických osôb a právnických osôb zriadených zákonom, zamestnancov a štátnych zamestnancov týchto orgánov a právnických osôb, zamestnancov dopravy, pôšt a telekomunikácií, príslušníkov ozbrojených síl Slovenskej republiky, ozbrojených bezpečnostných zborov, iných ozbrojených zborov a hasičských jednotiek, ako aj tlačovina určená na ich úradné, služobné a prevádzkové potreby,

- h) úradnou agendou týkajúcou sa informácií určených pre verejnosť aj zverejňovanie informácií podľa zákona č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o slobode informácií) v znení neskorších predpisov,
- i) agendou cirkví a náboženských spoločností určenou pre verejnosť písomná agenda súvisiaca s uzavretím manželstva pred orgánom registrovanej cirkvi alebo náboženskej spoločnosti vrátane záznamov o uzavretých manželstvách,
- j) informačným systémom a vzájomným stykom orgánov a právnických osôb podľa § 3 ods. 1 zákona o štátnom jazyku informačný systém a vzájomný styk štátnych orgánov, orgánov územnej samosprávy, iných orgánov verejnej správy, nimi zriadených právnických osôb, právnických osôb zriadených zákonom,
- k) iným jazykom každý jazyk okrem štátneho jazyka; iný jazyk používaný v úradnom styku s cudzinou v súlade so zaužívanou praxou v medzinárodnom styku je len cudzí jazyk,
- l) cudzím jazykom každý jazyk okrem štátneho jazyka a jazykov národnostných menšín a etnických skupín žijúcich na území Slovenskej republiky,
- m) jazykom národnostnej menšiny jazyk národnostnej menšiny žijúcej na území Slovenskej republiky. Ide o jazyk bulharskej národnostnej menšiny, jazyk českej národnostnej menšiny, jazyk chorvátskej národnostnej menšiny, jazyk maďarskej národnostnej menšiny, jazyk moravskej národnostnej menšiny, jazyk nemeckej národnostnej menšiny, jazyk poľskej národnostnej menšiny, jazyk rómskej národnostnej menšiny, jazyk rusínskej národnostnej menšiny, jazyk ruskej národnostnej menšiny, jazyk ukrajinskej národnostnej menšiny, jazyk židovskej národnostnej menšiny,
- n) geografickým názvom názov obce určený nariadením vlády Slovenskej republiky, názov časti obce určený Ministerstvom vnútra Slovenskej republiky, názov ulice určený všeobecne záväzným nariadením obce, názov iného verejného priestranstva určený všeobecne záväzným nariadením obce a názov iného geografického objektu štandardizovaný Úradom geodézie, kartografie a katastra Slovenskej republiky, ktorým je
 1. názov nesídelného geografického objektu z územia Slovenskej republiky,
 2. názov špecifického sídelného objektu z územia Slovenskej republiky,
 3. vžitá podoba slovenského názvu sídelného geografického objektu z územia mimo Slovenskej republiky,
 4. vžitá podoba slovenského názvu nesídelného geografického objektu z územia mimo Slovenskej republiky,
 5. názov mimozemského objektu;pojem „geografické názvy, ktoré sú vžité a zaužívané v jazyku národnostnej menšiny“ uvedený v § 13 ods. 2 písm. a) zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 37/2009 Z. z. nie je na účel zákona o štátnom jazyku geografický názov,
- o) označením v jazyku národnostnej menšiny
 1. označenie obce v jazyku národnostnej menšiny podľa Zoznamu označení obcí v jazykoch národnostných menšín podľa okresov, ktorý tvorí prílohu zákona

Národnej rady Slovenskej republiky č. 191/1994 Z. z. o označovaní obcí v jazyku národnostných menšín v znení zákona č. 318/2009 Z. z.,

2. označenie ulice v jazyku národnostnej menšiny v obci zaradenej do Zoznamu obcí, v ktorých občania Slovenskej republiky patriaci k národnostnej menšine tvoria najmenej 20 % obyvateľstva, ktorý tvorí prílohu nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 221/1999 Z. z.,
3. označenie iných miestnych geografických objektov v jazyku národnostnej menšiny v obci zaradenej do Zoznamu obcí, v ktorých občania Slovenskej republiky patriaci k národnostnej menšine tvoria najmenej 20 % obyvateľstva, ktorý tvorí prílohu nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 221/1999 Z. z.;

označenie v jazyku národnostnej menšiny nie je geografický názov,

- p) pedagogickou dokumentáciou školy alebo školského zariadenia súbor písomných dokumentov, ktorými sa riadi proces výchovy a vzdelávania, a súbor písomností, podľa ktorých vydáva škola alebo školské zariadenie verejné listiny a rozhodnutia. Pedagogickú dokumentáciu tvoria učebné plány, výchovné plány, učebné osnovy, výchovné osnovy, vzdelávacie štandardy, výchovné štandardy, triedna kniha, triedny výkaz, katalógový list dieťaťa, katalógový list žiaka, osobný spis dieťaťa, osobný spis žiaka, protokol o maturitnej skúške, protokol o záverečnej skúške, protokol o absolútoriu, protokoly o komisionálnych skúškach, denný záznam školského zariadenia, rozvrh hodín, protokol o štátnej jazykovej skúške, školský poriadok školy, školský poriadok školského zariadenia, plán výchovno-vzdelávacej činnosti, plán práce školy, plán práce školského zariadenia, denník výchovnej skupiny, tematické výchovno-vzdelávacie plány jednotlivých vyučujúcich predmetov. Uvedené písomné dokumenty podliehajú okrem dohľadu ministerstva kultúry podľa § 9 zákona o štátnom jazyku aj dohľadu príslušných orgánov napríklad Štátnej školskej inšpekciei,
- q) ďalšou dokumentáciou školy alebo školského zariadenia súbor dokumentov, ktorými sa zabezpečuje organizácia a riadenie škôl a školských zariadení. Ďalšiu dokumentáciu tvorí návrh na prijatie žiaka so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami do špeciálnej školy, do špeciálnej materskej školy, do základnej školy a do strednej školy, správa zo psychologického alebo špeciálno-pedagogického vyšetrenia, písomné vyjadrenie k školskému začleneniu, individuálny výchovno-vzdelávací program individuálne začleneného žiaka, štatút školského zariadenia, organizačný poriadok, zoznam škôl a školských zariadení, s ktorými školské zariadenie spolupracuje, uznesenia z rokovaní pedagogickej rady, predmetovej komisie a metodického združenia a zo zasadnutí výchovnej komisie, prehľadný rozvrh hodín celej školy a jednotlivých tried, dokumentácia o voliteľných predmetoch a záujmovej činnosti, vedenie agendy spojenej s organizovaním školských výletov a exkurzií, lyžiarskych a plaveckých výcvikov, školy v prírode a ďalších aktivít, ročný plán kontrolnej činnosti riaditeľa a zástupcu riaditeľa, zápisnice o inšpekciách a iných kontrolách, prehľad o použití finančných prostriedkov určených pre potreby školy a výchovno-vzdelávacieho procesu poskytnutých zriaďovateľom, sponzorských darov a iných darov, prehľad o rozsahu vyučovacej a výchovnej činnosti zamestnancov a odbornej spôsobilosti učiteľov a vychovávateľov školských klubov detí, prehľad o ďalšom vzdelávaní pedagogických zamestnancov a odborných zamestnancov z oblasti bezpečnosti zdravia a ochrany pri práci, rokovací poriadok pedagogickej rady, pracovný poriadok zamestnancov, evidencia o školských úrazoch žiakov, evidencia sťažností, registratúrny poriadok, kolektívna zmluva. Uvedené písomné dokumenty podliehajú okrem dohľadu ministerstva kultúry podľa § 9 zákona o štátnom jazyku aj dohľadu príslušných orgánov napríklad Štátnej školskej inšpekciei,

- r) výchovou komplexný proces učenia a socializácie zameraný na dieťa alebo žiaka s cieľom rozvíjať jeho osobnosť po stránke telesnej a duševnej. Súčasťou výchovného procesu je aj kontakt pedagogického zamestnanca so zákonným zástupcom dieťaťa alebo žiaka,
- s) vzdelávaním cielene organizovaný a realizovaný proces výchovného a vzdelávacieho pôsobenia a učenia zameraného na rozvoj dieťaťa alebo žiaka v súlade s jeho predpokladmi a podnetmi, ktoré stimulujú jeho vlastnú snahu stať sa harmonickou osobnosťou. Súčasťou vzdelávacieho procesu je aj kontakt pedagogického zamestnanca so zákonným zástupcom dieťaťa alebo žiaka,
- t) vysielaním rozhlasovej programovej služby a televíznej programovej služby na území Slovenskej republiky vysielanie vysielateľa zriadeného zákonom Slovenskej republiky a vysielateľa, ktorý má oprávnenie na vysielanie na základe licencie podľa zákona č. 308/2000 Z. z. o vysielaní a retransmisii alebo podľa zákona č. 220/2007 Z. z. o digitálnom vysielaní. Za takéto vysielanie sa nepovažuje cezhraničný presah vysielania zo zahraničia, vysielanie prostredníctvom satelitu, vysielanie prostredníctvom internetu a ani retransmisia,
- u) miestnym rozhlasom a iným technickým zariadením technické zariadenie, ktorého prostredníctvom sa priamo sprostredkujú oznamy určené na informovanie verejnosti vnímateľné sluchom. Takýmto technickým zariadením nie je internet,
- v) periodickou tlačou noviny, časopisy alebo iná tlač, vydávaná pod rovnakým názvom, s rovnakým obsahovým zameraním a v jednotnej grafickej úprave, najmenej dvakrát v kalendárnom roku,
- w) neperiodickou publikáciou účelová tlačovina, rozmnoženina literárneho, fotografického, vedeckého alebo umeleckého diela vydaná spravidla jednorazovo, a to aj po častiach, nezávisle od formy a spôsobu spracovania, vydania alebo výroby. Neperiodická publikácia nie je periodická tlač alebo iné periodikum vydávané najmenej dvakrát ročne pod rovnakým názvom, s označením periodicity a v úprave príznačnej pre taký druh tlačoviny, trojrozmerné kartografické dielo, základné štátne mapové dielo a tematické štátne mapové dielo, trojrozmerná rozmnoženina výtvarného diela, rozmnoženina určená na použitie v spoločenskom alebo rodinnom živote, najmä pozvánka a oznámenie, bankovka, minca, známka, kolok, žreb, cenný papier, vkladový list, platobná karta a iné ceniny, telefónna karta, voličský preukaz, zoznam voličov, hlasovací lístok a zápisnice o výsledkoch volieb a o výsledkoch referenda, rozmnoženina literárneho, vedeckého alebo umeleckého diela, ktorá má menej ako 50 výtlačkov,
- x) príležitostnou tlačovinou rozmnoženina, ktorá nie je periodickou tlačou ani neperiodickou publikáciou,
- y) kultúrnym podujatím divadelné, filmové a iné audiovizuálne predstavenie, koncert, hudobná a tanečná produkcia, výstava diel výtvarných umení, diel úžitkového umenia a prác ľudovej výtvarnej tvorivosti, festival a prehliadka v oblasti kultúry a umenia, tanečná zábava a iná akcia v oblasti spoločenskej zábavy, ak sa koná pre individuálne neurčených návštevníkov alebo na mieste verejnosti prístupnom. Za kultúrne podujatie sa nepovažuje zhromaždenie zvolané na základe zákona č. 84/1990 Zb. o zhromažďovanom práve v znení neskorších predpisov. Kultúrne podujatie národnostnej menšiny je podujatie súvisiace s vlastnou kultúrou národnostnej menšiny, ako aj podujatie súvisiace s inou kultúrou, ak sa uskutočňuje v jazyku národnostnej menšiny,
- z) výchovno-vzdelávacím podujatím podujatie určené na výchovu a vzdelávanie, ak sa koná pre individuálne neurčených návštevníkov alebo na mieste verejnosti prístupnom,

- aa) sprievodným uvádzaním programu veľmi krátka informácia o jednotlivom programe kultúrneho podujatia alebo výchovno-vzdelávacieho podujatia, ktorá odznie na začiatku podujatia pred prvým programom alebo pred príslušným programom,
- ab) pamätníkom a pomníkom dielo, ktoré oslovuje verejnosť a je s ňou vo fyzickom alebo vizuálnom kontakte, jeho účelom je pôsobenie na obyvateľstvo (napríklad vzdanie úcty, vzbudzovanie alebo oživovanie spomienok na významné osobnosti alebo udalosti), zhromažďovanie obyvateľov s cieľom vykonať určitý obrad (napríklad pietne, oslavné, spomienkové zhromaždenie) a umelecké pôsobenie. Za pamätník a pomník sa nepovažuje náhrobný kameň, náhrobná doska ani náhrobná tabuľa,
- ac) záväzným stanoviskom ministerstva kultúry pre stavebníka stanovisko ministerstva kultúry, ktorým ministerstvo kultúry po posúdení stavebníkom navrhnutého textu nápisu na pamätníku, pomníku a pamätnej tabuli zaväzuje stavebníka rešpektovať ustanovenia zákona o štátnom jazyku týkajúce sa jazykovej stránky textu v štátnom jazyku a ak je súčasťou pamätníka, pomníka a pamätnej tabule inojazyčný text aj ustanovenia zákona o štátnom jazyku týkajúce sa poradia inojazyčného textu vo vzťahu k textu v štátnom jazyku, veľkosti inojazyčného textu v pomere k veľkosti textu v štátnom jazyku, obsahovej totožnosti inojazyčného textu s textom v štátnom jazyku, ako aj geografického názvu,
- ad) služobným stykom úradný styk, ktorým je vykonávanie vnútorných služobných činností a úkonov subjektov uvedených v § 6 ods. 1 zákona o štátnom jazyku. Pojem služobný styk sa používa na zvýraznenie služobného charakteru úradných činností v subjektoch uvedených v § 6 ods. 1 zákona o štátnom jazyku,
- ae) písomným právnym úkonom v pracovnoprávnom vzťahu alebo v obdobnom pracovnom vzťahu písomný právny úkon vyhotovený podľa ustanovení zákona č. 311/2001 Z. z. Zákonník práce v znení neskorších predpisov a iných právnych predpisov upravujúcich pracovnoprávne vzťahy a právne vzťahy obdobné pracovnoprávnym vzťahom (napríklad zákon č. 400/2009 Z. z. o štátnej službe, zákon č. 346/2005 Z. z. o štátnej službe profesionálnych vojakov ozbrojených síl Slovenskej republiky),
- af) finančnou dokumentáciou účtovníctvo a účtovná závierka, ktoré sú vedené a zostavené podľa zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov okrem účtovných dokladov,
- ag) technickou dokumentáciou technická dokumentácia, ktorej vyhotovenie alebo predloženie sa vyžaduje na účel konania podľa osobitného predpisu platného v Slovenskej republike, napríklad § 30a ods. 5 písm. a) nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 264/2009 Z. z. o podporných opatreniach v pôdohospodárstve v znení nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 381/2009 Z. z.,
- ah) stanovami združení, spolkov, politických strán, politických hnutí a obchodných spoločností stanovy združení, spolkov, politických strán, politických hnutí a obchodných spoločností, ktoré sú zapísané do registrov podľa zákonov platných v Slovenskej republike,
- ai) agendou zdravotníckych zariadení a zariadení sociálnych služieb dokumenty vrátane záznamov a údaje vrátane informačných systémov v písomnej forme alebo elektronickej forme, ktorých vyhotovenie, poskytovanie, sprístupňovanie alebo vedenie výslovne požadujú zákony Slovenskej republiky najmä
 1. zákon č. 576/2004 Z. z. o zdravotnej starostlivosti, službách súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,

2. zákon č. 578/2004 Z. z. o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti, zdravotníckych pracovníkoch, stavovských organizáciách v zdravotníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,
 3. zákon č. 579/2004 Z. z. o záchranej zdravotnej službe a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,
 4. zákon č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,
 5. zákon č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 317/2009 Z. z.,
- aj) zdravotníckym zariadením prevádzkový útvar zriadený na poskytovanie zdravotnej starostlivosti a služieb súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti. Je ním:
1. zdravotnícke zariadenie ambulantnej zdravotnej starostlivosti, ktorým je ambulancia všeobecná, ambulancia špecializovaná, ambulancia lekárskej služby prvej pomoci, ambulancia lekárskej služby prvej pomoci pre dospelých, ambulancia lekárskej služby prvej pomoci pre deti a dorast, ambulancia špecializovaná zubnolekárska služba prvej pomoci, ambulancia záchranej zdravotnej služby, ambulancia rýchlej lekárskej pomoci, ambulancia rýchlej zdravotnej pomoci, ambulancia rýchlej lekárskej pomoci s vybavením mobilnej intenzívnej jednotky, ambulancia vrtuľníkovej záchranej zdravotnej služby, zariadenie na poskytovanie jednodňovej zdravotnej starostlivosti, stacionár, poliklinika, agentúra domácej ošetrovateľskej starostlivosti, zariadenie spoločných vyšetrovacích a liečebných zložiek, mobilný hospic,
 2. zdravotnícke zariadenie ústavnej zdravotnej starostlivosti, ktorým je nemocnica všeobecná, nemocnica špecializovaná, liečebňa, hospic, dom ošetrovateľskej starostlivosti, prírodné liečebné kúpele, kúpeľná liečebňa, zariadenie biomedicínskeho výskumu,
 3. zdravotnícke zariadenie lekárenskej starostlivosti, ktorým je nemocničná lekáreň, verejná lekáreň vrátane jej pobočky, výdajňa zdravotníckych pomôcok, verejná lekáreň zriadená ako výučbová základňa;
- zdravotníckym zariadením nie je operačné stredisko tiesňového volania záchranej zdravotnej služby,
- ak) zariadením sociálnych služieb zariadenie na zabezpečenie nevyhnutných podmienok na uspokojovanie základných životných potrieb zriadené podľa zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 317/2009 Z. z., ktorým je napríklad nocľaháreň, útulok, domov na pol ceste, nízkoprahové denné centrum, zariadenie núdzového bývania; zariadenie dočasnej starostlivosti o deti, nízkoprahové denné centrum pre deti a rodinu; zariadenie pre fyzické osoby odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a pre fyzické osoby, ktoré dovŕšili dôchodkový vek, ktorým je zariadenie podporovaného bývania, zariadenie pre seniorov, zariadenie opatrovateľskej služby, rehabilitačné stredisko, domov sociálnych služieb, špecializované zariadenie, denný stacionár,
- al) nápisom, reklamou a oznamom určenými na informovanie verejnosti nápis, reklama a oznam umiestnený na verejne prístupnom mieste alebo na mieste viditeľnom z verejne prístupného miesta, ktorý je určený na informovanie verejnosti,
- am) kodifikovanou podobou štátneho jazyka taká podoba, ktorá rešpektuje všeobecne platnú a záväznú normu spisovného jazyka,

- an) zásahom do kodifikovanej podoby štátneho jazyka v rozpore so zákonitosťami štátneho jazyka zavádzanie zmien do kodifikovanej podoby štátneho jazyka v rozpore s jeho zákonitosťami.

Čl. 4 Úradný styk

Štátne orgány, orgány územnej samosprávy, iné orgány verejnej správy, nimi zriadené právnické osoby a právnické osoby zriadené zákonom sú povinné používať v úradnom styku štátny jazyk na celom území Slovenskej republiky. Uskutočňovanie tejto povinnosti neobmedzuje súčasné používanie jazyka národnostnej menšiny v úradnom styku na území obcí, v ktorých občania patriaci k národnostnej menšine tvoria najmenej 20 % obyvateľstva, pričom na území týchto obcí naďalej platí, že:

- a) orgán štátnej správy a orgán územnej samosprávy poskytne odpoveď na písomné podanie občana, ktorý je osobou patriacou k národnostnej menšine, aj v jazyku národnostnej menšiny s výnimkou verejných listín,
- b) orgán štátnej správy a orgán územnej samosprávy vydáva na požiadanie rozhodnutie v správnom konaní v rovnopise aj v jazyku národnostnej menšiny,
- c) orgán štátnej správy a orgán územnej samosprávy umiestňuje svoje označenie na budovách aj v jazyku národnostnej menšiny,
- d) orgán územnej samosprávy poskytuje občanom úradné formuláre vydané v štátnom jazyku v rozsahu pôsobnosti tohto orgánu na požiadanie aj v jazyku národnostnej menšiny,
- e) dôležité informácie, najmä výstražné, upozorňujúce a zdravotnícke, sa uvádzajú na miestach prístupných pre verejnosť viditeľným a prístupným spôsobom aj v jazyku národnostnej menšiny. V núdzových situáciách, napríklad pri požari, havárii a inom stave ohrozujúcom život, zdravie a majetok sa dôležité informácie súčasne sprístupňujú aj v jazyku národnostnej menšiny, ak osoba zúčastňujúca sa na záchranej akcii ovláda jazyk národnostnej menšiny,
- f) orgán štátnej správy a orgán územnej samosprávy v rámci svojej pôsobnosti zabezpečuje na požiadanie informácie o všeobecne záväzných právnych predpisoch aj v jazyku národnostnej menšiny,
- g) rokovanie orgánu územnej samosprávy sa môže uskutočňovať aj v jazyku národnostnej menšiny, ak s tým súhlasia všetci prítomní. Poslanec obecného zastupiteľstva má právo používať na rokovaní tohto orgánu jazyk národnostnej menšiny. Tlmočenie zabezpečí obec,
- h) kronika obce sa môže viesť aj v jazyku národnostnej menšiny pri zachovaní obsahovej totožnosti znenia v jazyku národnostnej menšiny so znením v štátnom jazyku,
- i) povinná osoba podľa zákona č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o slobode informácií) v znení neskorších predpisov zverejňuje informácie podľa § 6 zákona č. 211/2000 Z. z. v znení neskorších predpisov aj v jazyku národnostnej menšiny,
- j) označenie ulice a iného geografického objektu sa môže na základe všeobecne záväzného nariadenia obce umiestniť aj v jazyku národnostnej menšiny.

Povinné používanie štátneho jazyka v orgáne štátnej správy a v orgáne územnej samosprávy na území obcí, v ktorých občania patriaci k národnostnej menšine tvoria najmenej 20 % obyvateľstva, sa nedotýka povinnosti tohto orgánu vytvárať podmienky na používanie jazyka národnostnej menšiny v úradnom styku ani práv občanov patriacich k národnostnej menšine používať jazyk národnostnej menšiny v úradnom styku v rozsahu

zaručenom zákonom č. 184/1999 Z. z. o používaní jazykov národnostných menšín v znení zákona č. 318/2009 Z. z. Systém ďalšieho vzdelávania zamestnancov orgánov verejnej správy zabezpečuje Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky.

Povinné používanie štátneho jazyka štátnymi orgánmi, orgánmi územnej samosprávy, inými orgánmi verejnej správy, nimi zriadenými právnickými osobami a právnickými osobami zriadenými zákonom neobmedzuje používanie cudzích jazykov týmito orgánmi a právnickými osobami v úradnom styku s cudzinou v súlade so zaužívanou praxou v medzinárodnom styku.

Povinnosť ovládať štátny jazyk majú zamestnanci a štátni zamestnanci štátnych orgánov, orgánov územnej samosprávy, iných orgánov verejnej správy, nimi zriadených právnických osôb, právnických osôb zriadených zákonom, dopravy, pôšt a telekomunikácií, príslušníci ozbrojených síl Slovenskej republiky, ozbrojených bezpečnostných zborov, iných ozbrojených zborov a hasičských jednotiek. Zamestnanci orgánu štátnej správy a orgánu územnej samosprávy nie sú povinní ovládať jazyk národnostnej menšiny.

Zákon o štátnom jazyku neustanovuje povinnosť preukazovania znalosti štátneho jazyka pri prijímaní do zamestnania. Ak osobitné predpisy neustanovujú inak, zamestnávateľ si môže zvoliť jeden alebo viac z nasledujúcich spôsobov, akým uchádzač o zamestnanie preukáže ovládanie štátneho jazyka: formu ústneho pohovoru, formu písomného testu, predloženie dokladu o ovládaní štátneho jazyka. Podľa zákona o štátnom jazyku sa od zamestnancov zahrnutých v § 3 ods. 1 a 2 vyžaduje ovládanie štátneho jazyka podľa § 11, čo znamená, že sa vyžaduje základná znalosť kodifikovanej podoby štátneho jazyka, opísanej v základných kodifikačných príručkách spisovného slovenského jazyka a zverejnenej na internetovej stránke ministerstva kultúry. Prípadné overovanie ďalších jazykových schopností a zručností uchádzača závisí od potrieb konkrétneho zamestnávateľa a je plne v jeho kompetencii. Zamestnávateľ nesmie znevýhodňovať uchádzača o zamestnanie z dôvodu príslušnosti k národnostnej menšine, etnického pôvodu a jazyka. Zákomom o štátnom jazyku nie je dotknutá požiadavka ovládania štátneho jazyka v rozsahu nevyhnutnom na výkon príslušného povolania na účely uznania odbornej kvalifikácie podľa § 27 zákona č. 293/2007 Z. z. o uznávaní odborných kvalifikácií, ktorým sa transponovalo ustanovenie čl. 53 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2005/36/ES zo 7. septembra 2005 o uznávaní odborných kvalifikácií v platnom znení (Ú.v. EÚ L 255, 30.9.2005).

Povinnosť používať v úradnom styku štátny jazyk majú zamestnanci a štátni zamestnanci štátnych orgánov, orgánov územnej samosprávy, iných orgánov verejnej správy, nimi zriadených právnických osôb, právnických osôb zriadených zákonom, dopravy, pôšt a telekomunikácií, príslušníci ozbrojených síl Slovenskej republiky, ozbrojených bezpečnostných zborov, iných ozbrojených zborov a hasičských jednotiek. Uskutočňovanie tejto povinnosti neobmedzuje tieto osoby v súčasnom používaní jazyka národnostnej menšiny v úradnom styku na území obcí, v ktorých občania patriaci k národnostnej menšine tvoria najmenej 20 % obyvateľstva, ak sú občanmi patriacimi k takejto národnostnej menšine a ak pri takejto komunikácii nie je zúčastnená tretia osoba, ktorá neovláda jazyk národnostnej menšiny; za účasti takejto tretej osoby sa musí používať štátny jazyk tak, aby nebolo dotknuté právo občanov Slovenskej republiky komunikovať v úradnom styku v štátnom jazyku. Tým nie je dotknutá povinnosť zamestnanca a štátneho zamestnanca týchto orgánov používať štátny jazyk v úradnom styku s osobou, ktorá ovláda jazyk národnostnej menšiny a chce komunikovať v štátnom jazyku.

V obciach, v ktorých občania patriaci k národnostnej menšine tvoria najmenej 20 % obyvateľstva, môže občan patriaci k takejto národnostnej menšine používať v úradnom styku so štátnymi orgánmi, orgánmi územnej samosprávy, inými orgánmi verejnej správy, nimi zriadenými právnickými osobami a právnickými osobami zriadenými zákonom a so zamestnancami a štátnymi zamestnancami štátnych orgánov, orgánov územnej samosprávy, iných orgánov verejnej správy, nimi zriadených právnických osôb, právnických osôb zriadených zákonom, dopravy, pôšt a telekomunikácií, s príslušníkmi ozbrojených síl Slovenskej republiky, ozbrojených bezpečnostných zborov, iných ozbrojených zborov a hasičských jednotiek jazyk takej národnostnej menšiny. Takýto občan má právo podať písomné podanie orgánom štátnej správy a orgánom územnej samosprávy aj v jazyku takej národnostnej menšiny.

V súlade s čl. 10 Európskej charty regionálnych alebo menšinových jazykov, platným pre Slovenskú republiku, môžu občania, ktorí patria k národnostnej menšine, v úradnom styku pri vzájomnej ústnej komunikácii používať jazyk národnostnej menšiny na území obcí, v ktorých občania patriaci k národnostnej menšine netvoria najmenej 20 % obyvateľstva, ak pri takejto komunikácii nie je zúčastnená tretia osoba, ktorá nie je príslušníkom tej istej národnostnej menšiny alebo ktorá je príslušníkom tej istej národnostnej menšiny a neprejaví výslovný súhlas s ústnou komunikáciou v úradnom styku v jazyku národnostnej menšiny.

Ak osoba, ktorá je v úradnom styku so zamestnancom a štátnym zamestnancom štátnych orgánov, orgánov územnej samosprávy, iných orgánov verejnej správy, nimi zriadených právnických osôb, právnických osôb zriadených zákonom, dopravy, pôšt a telekomunikácií, s príslušníkom ozbrojených síl Slovenskej republiky, ozbrojených bezpečnostných zborov, iných ozbrojených zborov a hasičských jednotiek, neovláda štátny jazyk a nemá takú povinnosť podľa zákona o štátnom jazyku alebo osobitných predpisov a zamestnanec a štátny zamestnanec štátnych orgánov, orgánov územnej samosprávy, iných orgánov verejnej správy, nimi zriadených právnických osôb, právnických osôb zriadených zákonom, dopravy, pôšt a telekomunikácií, príslušník ozbrojených síl Slovenskej republiky, ozbrojených bezpečnostných zborov, iných ozbrojených zborov a hasičských jednotiek chce v úradnom styku s touto osobou použiť jazyk, ktorému táto osoba rozumie, a použitie takého jazyka neobmedzujú osobitné predpisy, zamestnanec a štátny zamestnanec štátnych orgánov, orgánov územnej samosprávy, iných orgánov verejnej správy, nimi zriadených právnických osôb, právnických osôb zriadených zákonom, dopravy, pôšt a telekomunikácií, príslušník ozbrojených síl Slovenskej republiky, ozbrojených bezpečnostných zborov, iných ozbrojených zborov a hasičských jednotiek môže použiť aj tento iný jazyk.

Vnútorň slúžobň styk v ozbrojených silách Slovenskej republiky, v Policajnom zbore, v Slovenskej informačnej službe, v Zbore väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky, v Źelezničnej polícii, v Hasičskom a záchrannom zbore a v obecnej polícii sa uskutočňuje výhradne v štátnom jazyku.

Jazyk splňajúci požiadavku základnej zrozumiteľnosti z hľadiska štátneho jazyka (napríklad český jazyk) môže v úradnom styku (vrátane písomných podaní) so štátnymi orgánmi, orgánmi územnej samosprávy, inými orgánmi verejnej správy, nimi zriadenými právnickými osobami a právnickými osobami zriadenými zákonom použiť každá fyzická osoba, ktorej materinský jazyk je jazyk splňajúci požiadavku základnej zrozumiteľnosti z hľadiska štátneho jazyka bez ohľadu na občianstvo tejto fyzickej osoby, ak osobitný predpis neustanovuje výlučné podávanie podaní v úradnom styku v štátnom jazyku (napríklad § 7 ods. 2 zákona č. 202/2009 Z. z. o právnej ochrane odrôd rastlín). Listiny v jazyku splňajúcom

požiadavku základnej zrozumiteľnosti z hľadiska štátneho jazyka sú štátne orgány, orgány územnej samosprávy, iné orgány verejnej správy, nimi zriadené právnické osoby a právnické osoby zriadená zákonom povinné prijať, iba ak sú tieto listiny vydané alebo overené príslušnými orgánmi Českej republiky a ak osobitný predpis neustanovuje výlučné podávanie listín v úradnom styku v štátnom jazyku (napríklad § 38 ods. 15 zákona č. 186/2009 Z. z. o finančnom sprostredkovaní a finančnom poradenstve).

Čl. 5 **Geografický názov**

Geografický názov sa pri jazykovom prejave v štátnom jazyku, jazyku národnostnej menšiny a v cudzom jazyku na účel zákona o štátnom jazyku používa spôsobom vylučujúcim použitie iného pojmu označujúceho geografický objekt okrem používania geografického názvu v učebniciach, v učebných textoch a v pracovných zošitoch vydávaných v jazyku národnostnej menšiny, používania geografického názvu vo vysielaní rozhlasovej a televíznej programovej služby v jazyku národnostnej menšiny a v cudzom jazyku, používanie geografického názvu v periodickej tlači v jazyku národnostnej menšiny a v cudzom jazyku a v neperiodickej publikácii v jazyku národnostnej menšiny a v cudzom jazyku, ako aj používania geografického názvu v texte v jazyku národnostnej menšiny, ktorý je súčasťou nápisu na pamätníku, pomníku a pamätnej tabuli.

Na používanie geografického názvu vo vysielaní rozhlasovej a televíznej programovej služby v jazyku národnostnej menšiny a v cudzom jazyku podľa § 5 ods. 1 písm. g) v spojení s § 16 ods. 3 písm. e) zákona č. 308/2000 Z. z. o vysielaní a retransmisii dohliada Rada pre vysielanie a retransmisii, ak tým nie je dotknutá právomoc orgánu vyplývajúca zo zákona NR SR č. 215/1995 Z. z. o geodézii a kartografii.

Použitie geografického názvu, ktorým je vžitá podoba slovenského názvu sídelného geografického objektu z územia mimo Slovenskej republiky, vžitá podoba slovenského názvu nesídelného geografického objektu z územia mimo Slovenskej republiky a názov mimozemského objektu, ktoré sú štandardizované Úradom geodézie, kartografie a katastra Slovenskej republiky, sa nevyžaduje v jazykovom prejave v jazyku národnostnej menšiny a v cudzom jazyku.

Používanie geografického názvu v periodickej tlači nepodlieha na základe zákona o štátnom jazyku dohľadu žiadneho orgánu verejnej správy; tým nie je dotknutá právomoc vyplývajúca zo zákona NR SR č. 215/1995 Z. z. o geodézii a kartografii.

Výnimky podľa prvej vety tohto článku z používania geografického názvu spôsobom vylučujúcim použitie iného pojmu označujúceho geografický objekt, ako aj výnimky z výkonu dohľadu podľa druhej a štvrtej vety tohto článku sa nedotýkajú zodpovednosti fyzickej osoby za priestupok proti poriadku na úseku geodézie a kartografie a zodpovednosti právnickej osoby za porušenie poriadku na úseku geodézie a kartografie podľa § 23 ods. 1 písm. e) a § 25 ods. 1 písm. d) zákona NR SR č. 215/1995 Z. z. o geodézii a kartografii v znení zákona č. 423/2003 Z. z.

Spôsob používania geografických názvov v inojazyčnej periodickej tlači vydávanej v Slovenskej republike, v inojazyčných neperiodických publikáciách vydávaných v Slovenskej republike a v kartografických dielach vydávaných v Slovenskej republike v cudzích jazykoch určených na vývoz a predaj mimo územia Slovenskej republiky určí Úrad

geodézie, kartografie a katastra Slovenskej republiky v súlade s medzinárodnými zásadami štandardizácie geografických názvov a v zmysle rezolúcií konferencií Organizácie Spojených národov o geografickom názvosloví. Používanie geografického názvu sa nedotýka používania označenia v jazyku národnostnej menšiny.

Čl. 6 Školstvo

Pedagogickí zamestnanci na všetkých školách a v školských zariadeniach na území Slovenskej republiky s výnimkou zahraničných pedagógov a lektorov sú povinní ovládať a používať štátny jazyk slovom aj písmom. Pedagogickí zamestnanci nemajú túto povinnosť pri výučbe na vysokých školách, pri výučbe iných jazykov, pri výchove a vzdelávaní v inom jazyku ako štátnom jazyku. Pedagogickí zamestnanci pri výkone pedagogickej činnosti a odborní zamestnanci pri výkone odbornej činnosti majú právo na kontinuálne vzdelávanie a profesijný rozvoj v jazyku, v ktorom pedagogickú činnosť alebo odbornú činnosť vykonávajú.

Ministerstvo školstva Slovenskej republiky podľa zákona č. 596/2003 Z. z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve riadi výkon štátnej správy na úseku školstva vypracovávaním koncepcií a vydávaním všeobecne záväzných právnych predpisov, smerníc a pokynov, zjednocovaním postupu pri ich používaní a kontroluje tento výkon. Z tohto zákona vyplývajú orgánom územnej samosprávy a miestnej štátnej správy tieto úlohy:

- Obec vo veciach výchovy a vzdelávania v školách a školských zariadeniach, ktorých je zriaďovateľom, kontroluje dodržiavanie všeobecne záväzných právnych predpisov v oblasti výchovy a vzdelávania, vydáva organizačné pokyny pre riaditeľov, najmä organizačné pokyny na príslušný školský rok, poskytuje odbornú a poradenskú činnosť školám a školským zariadeniam, poskytuje právne poradenstvo riaditeľom.
- Samosprávny kraj v oblasti výchovy a vzdelávania v školách a školských zariadeniach, ktorých je zriaďovateľom, kontroluje dodržiavanie všeobecne záväzných právnych predpisov v oblasti výchovy a vzdelávania, po prerokovaní s príslušným krajským školským úradom vydáva organizačné pokyny pre riaditeľov, poskytuje odbornú a poradenskú činnosť školám a školským zariadeniam, poskytuje právne poradenstvo riaditeľom.
- Krajský školský úrad školám a školským zariadeniam, ktorých je zriaďovateľom, poskytuje právne poradenstvo. Poskytuje aj odbornú poradenskú činnosť obciam, samosprávnym krajom, zriaďovateľom cirkevných škôl a školských zariadení, zriaďovateľom súkromných škôl a školských zariadení a riaditeľom škôl a školských zariadení, ktorých je zriaďovateľom, v oblasti organizácie výchovy a vzdelávania.

Ministerstvo školstva Slovenskej republiky z prostriedkov štátneho rozpočtu prostredníctvom krajských školských úradov zabezpečuje a rozpisuje zriaďovateľom škôl a školských zariadení finančné prostriedky na kapitálové výdavky a prevádzku vrátane miezd, platov, služobných príjmov a ostatných osobných vyrovnaní podľa osobitných predpisov. Financovanie škôl a školských zariadení je zabezpečené najmä podľa zákona č. 597/2003 Z. z. o financovaní základných škôl, stredných škôl a školských zariadení v znení neskorších predpisov a v závislosti od schváleného štátneho rozpočtu na príslušný kalendárny rok. Finančné prostriedky sa pridelujú zriaďovateľom normatívnym spôsobom. Mzdový normatív a normatív na výchovno-vzdelávací proces na žiaka školy s iným vyučovacím jazykom ako slovenským je 108 % zodpovedajúceho normatívu a pri bilingválnom štúdiu 125 % zodpovedajúceho normatívu.

V rozpočte ministerstva školstva sa každoročne vyčleňuje v kapitole ministerstva školstva rezerva, ktorá je určená na prechodné zmierňovanie rozdielov vyplývajúcich z uplatňovania tohto zákona. Ministerstvo školstva môže v rámci dohodovacieho konania so zriaďovateľom na jeho žiadosť upraviť v rámci rezervy objem pridelených finančných prostriedkov z dôvodu nedostatku finančných prostriedkov na osobné náklady a na prevádzkové náklady.

Zdroje financovania štátnych škôl, štátnych materských škôl a štátnych školských zariadení sú

- a) prostriedky zo štátneho rozpočtu v rozpočtovej kapitole Ministerstva školstva Slovenskej republiky,
- b) prostriedky z rozpočtov obcí a prostriedky z rozpočtov vyšších územných celkov,
- c) prostriedky od iných fyzických osôb a právnických osôb za prenájom priestorov a zariadenia škôl alebo školských zariadení v čase, keď sa nevyužívajú na výchovno-vzdelávací proces,
- d) zisk z podnikateľskej činnosti,
- e) príspevky od žiakov, rodičov alebo inej osoby, ktorá má voči žiakovi vyživovaciu povinnosť, na čiastočnú úhradu nákladov spojených s hmotnou starostlivosťou v školách a v školských zariadeniach,
- f) vo vybraných školských zariadeniach príspevky od žiakov, rodičov alebo inej osoby, ktorá má voči žiakovi vyživovaciu povinnosť, na čiastočnú úhradu nákladov na výchovu a vzdelanie,
- g) príspevky od zamestnávateľov a zamestnávateľských zväzov,
- h) príspevky a dary,
- i) iné zdroje.

Zladenie pedagogickej dokumentácie a ďalšej dokumentácie škôl a školských zariadení s ustanovením § 4 ods. 3 zákona o štátnom jazyku bude predmetom dohľadu ministerstva kultúry až od 1. septembra 2010; za porušenie zákona o štátnom jazyku sa považuje stav, ak sa dokumentácia školy alebo školského zariadenia vedie len v inom jazyku.

Učebnice a učebné texty používané vo výchovno-vzdelávacom procese v Slovenskej republike sa vydávajú v štátnom jazyku. Táto povinnosť sa nevzťahuje na vydávanie a používanie učebníc a učebných textov na výučbu v jazyku národnostných menšín, etnických skupín a iných cudzích jazykov a učebníc a učebných textov pri výučbe na vysokých školách.

Zákonom o štátnom jazyku sa neobmedzuje dobrovoľné vytváranie podmienok na organizované vzdelávanie osôb v jazykoch národnostných menšín.

Čl. 7

Vysielanie rozhlasovej programovej služby a vysielanie televíznej programovej služby

Používanie štátneho jazyka, jazyka národnostnej menšiny, cudzieho jazyka a geografického názvu vo vysielaní rozhlasovej programovej služby a vo vysielaní televíznej programovej služby podlieha dohľadu Rady pre vysielanie a retransmisii podľa § 5 ods. 1 písm. g) v spojení s § 16 ods. 3 písm. e) zákona č. 308/2000 Z. z. o vysielaní a retransmisii, ak tým nie je dotknutá právomoc orgánu vyplývajúca zo zákona NR SR č. 215/1995 Z. z. o geodézii a kartografii.

Čl. 8

Periodická tlač a neperiodické publikácie

Používanie štátneho jazyka, jazyka národnostnej menšiny, cudzieho jazyka v periodickej tlači a neperiodické publikácie vydávané v jazyku národnostnej menšiny a v cudzom jazyku nepodliehajú dohľadu žiadneho orgánu verejnej správy; tým nie je dotknutá právomoc orgánu vyplývajúca zo zákona NR SR č. 215/1995 Z. z. o geodézii a kartografii. Neperiodické publikácie vydávané v štátnom jazyku podliehajú dohľadu ministerstva kultúry.

Čl. 9

Záväzné stanovisko ministerstva kultúry pre stavebníka

Účelom záväzného stanoviska ministerstva kultúry pre stavebníka je predchádzať dodatočným zásahom do textu nápisu na pamätníku, pomníku a pamätnej tabuli, ktoré by musel stavebník vykonať na pamätníku, pomníku a pamätnej tabuli, ak by sa zistil nesúlad so zákonom o štátnom jazyku. Záväzné stanovisko je platné, kým pri výkone dohľadu nad dodržiavaním zákona o štátnom jazyku a v správnom konaní o uložení pokuty za porušenie povinností podľa zákona o štátnom jazyku nie je preukázaný opak a nedôjde k jeho zrušeniu ministerstvom kultúry. Dodatočné zrušenie záväzného stanoviska nemôže byť použité v neprospech stavebníka.

Čl. 10

Súdne konanie, správne konanie, konanie pred orgánmi činnými v trestnom konaní a konanie pred inými orgánmi a právnickými osobami

Dohľad nad používaním štátneho jazyka v súdnom konaní vrátane rozhodnutí a zápisníc súdov, styku súdov s občanmi a uznávaním len znenia zmlúv upravujúcich záväzkové vzťahy v štátnom jazyku v súdnom konaní vykonáva predseda súdu podľa § 74 ods. 1 písm. f) zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch v znení zákona č. 318/2009 Z. z. Dohľad nad používaním štátneho jazyka v správnom konaní a v konaní pred orgánmi činnými v trestnom konaní vrátane rozhodnutí a zápisníc správnych orgánov a orgánov činných v trestnom konaní, ako aj uznávanie len znenia zmlúv upravujúcich záväzkové vzťahy v štátnom jazyku v správnom konaní, v konaní pred orgánmi činnými v trestnom konaní, ako aj v konaní pred štátnymi orgánmi, orgánmi územnej samosprávy, inými orgánmi verejnej správy, nimi zriadenými právnickými osobami a právnickými osobami zriadenými zákonom vykonáva ministerstvo kultúry. Na použitie jazyka spĺňajúceho požiadavku základnej zrozumiteľnosti z hľadiska štátneho jazyka sa vzťahujú podmienky jeho použitia v úradnom styku.

V konaní pred orgánmi činnými v trestnom konaní má občan patriaci k národnostnej menšine, ktorý je obvinený, jeho zákonný zástupca, poškodený, zúčastnená osoba alebo svedok, právo na pribratie tlmočníka, ak vyhlási, že neovláda štátny jazyk. Ak obvinený je občan Slovenskej republiky a chce podať výpoveď v jazyku národnostnej menšiny, orgán činný v trestnom konaní na území obcí, v ktorých občania patriaci k národnostnej menšine tvoria najmenej 20 % obyvateľstva, by mal pribrat' tlmočníka a vykonať výsluch obvineného v jazyku národnostnej menšiny. Ak sa orgánu činnému v trestnom konaní na území obcí, v ktorých občania patriaci k národnostnej menšine tvoria najmenej 20 % obyvateľstva, predkladá žiadosť alebo dôkaz iba v jazyku národnostnej menšiny, orgán činný v trestnom konaní by mal takúto žiadosť alebo dôkaz prijať a pribrat' prekladateľa.

Čl. 11

Komunikácia medzi personálom a pacientom alebo klientom v zdravotníckom zariadení a v zariadení sociálnych služieb

Používanie štátneho jazyka, jazyka národnostnej menšiny a cudzieho jazyka v komunikácii medzi personálom a pacientom alebo klientom v zdravotníckom zariadení a zariadení sociálnych služieb nepodlieha dohľadu žiadneho orgánu verejnej správy.

Ak pacient alebo klient neovláda štátny jazyk, môže sa komunikácia medzi personálom a pacientom alebo klientom uskutočniť v jazyku národnostnej menšiny alebo v cudzom jazyku na celom území Slovenskej republiky.

Komunikácia personálu s pacientom alebo klientom v jazyku národnostnej menšiny sa môže uskutočniť aj vtedy, ak pacient alebo klient, ktorý je príslušníkom národnostnej menšiny, ovláda štátny jazyk a komunikácia prebieha v zdravotníckom zariadení a v zariadení sociálnych služieb v obci, v ktorej príslušníci národnostnej menšiny tvoria najmenej 20 % obyvateľov. Komunikácia personálu s pacientom alebo klientom v jazyku národnostnej menšiny a v cudzom jazyku, ak pacient alebo klient ovláda štátny jazyk a nejde o občana patriaceho k národnostnej menšine, ktorej občania tvoria v obci najmenej 20 % obyvateľov, sa môže uskutočniť výnimočne aj v inom ako štátnom jazyku, ak je účelnejšie použiť jazyk národnostnej menšiny alebo cudzí jazyk a súčasne člen personálu ovláda jazyk národnostnej menšiny alebo cudzí jazyk na primeranej odbornej úrovni a člen personálu, ako aj pacient alebo klient výslovne prejavia, že chcú komunikovať v jazyku národnostnej menšiny alebo v cudzom jazyku. Členovia personálu nie sú povinní ovládať jazyk národnostnej menšiny a v prípade, ak ovládajú jazyk národnostnej menšiny na primeranej odbornej úrovni, nie je možné im prikázať ho používať v styku s klientom alebo pacientom.

Čl. 12

Nápis, reklama a oznam určený na informovanie verejnosti

Výkonu dohľadu ministerstva kultúry podlieha iba reklama, ktorej účelom nie je prezentácia tovaru, služieb, nehnuteľností, obchodného mena, ochrannej známky, označenia pôvodu výrobkov a iných práv a záväzkov súvisiacich s podnikaním v každej podobe s cieľom uplatniť ich na trhu. Označenie sídla právnickej osoby, trvalého pobytu fyzickej osoby, označenie budov, pozemkov a iných nehnuteľných vecí alebo hnutel'nych vecí vo vlastníctve alebo v nájme týchto osôb, okrem označenia prevádzkarne alebo organizačnej zložky právnickej osoby alebo fyzickej osoby obchodným menom podlieha výkonu dohľadu ministerstva kultúry. Na použitie obchodného mena, ochrannej známky, názvov inštitúcií zapísaných alebo zaradených do registrov alebo zoznamov podľa zákonov platných v Slovenskej republike alebo v inom členskom štáte Európskej únie alebo v zmluvnom štáte Dohody o Európskom hospodárskom priestore a na použitie mena a priezviska, ktoré sú súčasťou nápisu, reklamy a oznamu určeného na informovanie verejnosti, sa nevzťahuje povinnosť uvádzať ich v štátnom jazyku.

Čl. 13

Zladenie stavu odporujúceho zákonu o štátnom jazyku, ktorý sa vyskytol do 31. augusta 2009

Kronika obce, ktorá nebola v období od 1. januára 1996 do 31. augusta 2009 vedená v štátnom jazyku, sa musí doplniť obsahovo totožným znením v štátnom jazyku, a to do 31.

decembra 2009. Kronika obce, v ktorej príslušníci národnostnej menšiny tvoria najmenej 20 % obyvateľov, sa môže viesť popri štátnom jazyku aj v jazyku takejto národnostnej menšiny.

Ministerstvo kultúry bude vyžadovať, aby sa nápis na pamätníku, pomníku a pamätnej tabuli uviedol do súladu so zákonom o štátnom jazyku do 31. decembra 2009, a to len pri nápise na pamätníku, pomníku a pamätnej tabuli umiestnenom od 1. januára 1996 do 31. augusta 2009. Ak nápis na pamätníku, pomníku a pamätnej tabuli umiestnený od 1. januára 1996 do 31. augusta 2009 obsahuje okrem textu v jazyku národnostnej menšiny aj obsahovo totožný text v štátnom jazyku s rovnakým alebo väčším písmom, text v štátnom jazyku sa nevyžaduje umiestniť pred text v jazyku národnostnej menšiny. Ak nápis na pamätníku, pomníku a pamätnej tabuli umiestnený od 1. januára 1996 do 31. augusta 2009 má aj text v štátnom jazyku s menším písmom, ako má obsahovo totožný text v jazyku národnostnej menšiny, ministerstvo kultúry rozhoduje o povinnosti zväčšiť text v štátnom jazyku podľa kritéria primeranej viditeľnosti a rozlíšiteľnosti textu v štátnom jazyku v porovnaní s textom v jazyku národnostnej menšiny.

Príležitostné tlačoviny určené pre verejnosť na kultúrne účely, katalógy galérií, múzeí, knižníc, programy kín, divadiel, koncertov a ostatných kultúrnych podujatí, ktoré nie sú k 1. septembru 2009 v znení v štátnom jazyku, sa musia doplniť o obsahovo totožné znenie v štátnom jazyku do 31. decembra 2009 okrem častí informujúcich o udalostiach, ktoré sa uskutočnili pred 1. januárom 2010.

Ministerstvo kultúry prijíma v rámci jednotlivých programov poskytovania dotácií žiadosti o poskytnutie dotácií pri 5 % spoluúčasti žiadateľa, ktoré sa môžu týkať aj nákladov súvisiacich s dodržaním ustanovení zákona o štátnom jazyku, ak ide o kroniky obcí, nápisy na pamätníkoch, pomníkoch a pamätných tabuliach, príležitostné tlačoviny určené pre verejnosť na kultúrne účely, katalógy galérií, múzeí, knižníc, programy kín, divadiel, koncertov a ostatných kultúrnych podujatí.

Čl. 14

Výkon dohľadu ministerstva kultúry

Dohľad nad dodržiavaním povinností podľa ustanovení § 3 až 4, § 5 ods. 3, ods. 4 písm. b), ods. 5 až 7 a § 6, § 7 v správnom konaní a v konaní pred orgánmi činnými v trestnom konaní, § 8 ods. 2 až 6 okrem komunikácie personálu zdravotníckych zariadení a zariadení sociálnych služieb s pacientmi a klientmi a okrem reklamy, nad ktorou vykonávajú dohľad orgány podľa osobitného predpisu, a § 11a vykonáva ministerstvo kultúry.

Pri výkone dohľadu ministerstvo kultúry postupuje podľa ustanovení § 9 zákona o štátnom jazyku a podľa ustanovení § 8 až 13 a § 16 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 10/1996 Z. z. o kontrole v štátnej správe v znení neskorších predpisov.

Žiaden iný orgán verejnej správy nie je oprávnený zasahovať do právomoci ministerstva kultúry v rozsahu ustanovení zákona o štátnom jazyku podľa prvej vety tohto článku. V rámci výkonu dohľadu ministerstvo kultúry zisťuje skutočný stav vecí, jeho súlad so zákonom o štátnom jazyku, inými všeobecne záväznými právnymi predpismi vzťahujúcimi sa na vec, ktorá je predmetom dohľadu, príčiny protiprávneho stavu, hroziace a škodlivé následky protiprávneho stavu, prijatie a plnenie opatrení prijatých subjektom, ktorý podlieha dohľadu, na nápravu protiprávneho stavu v určených lehotách primeraných povahe opatrenia, prípadné uplatnenie zodpovednosti subjektom, ktorý podlieha dohľadu, voči zamestnancom v súlade so

Zákonníkom práce a inými všeobecne záväznými právnymi predpismi v určenej lehote primeranej povahe opatrenia.

Dohľad ministerstva kultúry vykonávajú zamestnanci ministerstva kultúry na základe písomného poverenia ministra kultúry. Na rozhodovanie o ich predpojatosti sa vzťahuje § 10 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 10/1996 Z. z. o kontrole v štátnej správe v znení zákona č. 164/2008 Z. z. Dohľad sa končí podľa § 13 ods. 8 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 10/1996 Z. z. o kontrole v štátnej správe v znení zákona č. 164/2008 Z. z.

Zamestnanci poverení výkonom dohľadu sú v súvislosti s výkonom dohľadu povinní

a) najmenej sedem dní vopred oznámiť subjektu, ktorý podlieha dohľadu, predmet, účel a čas trvania dohľadu, preukázať sa poverením na vykonanie dohľadu spolu s dokumentom preukazujúcim ich totožnosť,

b) vydať subjektu dohľadu potvrdenie o odňatí prvopisov dokladov, písomných dokumentov a iných materiálov a zabezpečiť ich riadnu ochranu pred stratou, zničením, poškodením a zneužitím; ak odobraté materiály nie sú potrebné na ďalší výkon dohľadu alebo na iné konanie podľa osobitných predpisov, sú povinní vrátiť ich tomu, komu boli odňaté,

c) oboznámiť vedúceho subjektu dohľadu s protokolom o výsledku dohľadu pred jeho prerokovaním a v lehote primeranej povahe výsledku dohľadu určenej zamestnancom povereným výkonom dohľadu vyžiadať od neho písomné vyjadrenia ku všetkým zisteniam pri výkone dohľadu. Písomné vyjadrenia predložené v určenej lehote, ktorými vedúci subjektu, ktorý podlieha dohľadu, spochybňuje zistenia dohľadu, sú námietky. K vyjadreniam predloženým po určenej lehote sa neprihliada,

d) preveriť opodstatnenosť námietok k zisteniam dohľadu, opodstatnené námietky zohľadniť v dodatku k protokolu a oboznámiť s ním vedúceho subjektu, ktorý podlieha dohľadu,

e) písomne zdôvodniť vedúcemu subjektu, ktorý podlieha dohľadu, nimi vyhodnotenú neopodstatnenosť námietok najneskôr do termínu prerokovania protokolu,

f) prerokovať protokol o výsledku dohľadu vrátane jeho súčastí, priebežného protokolu, čiastkového protokolu a dodatku k protokolu s vedúcim subjektu, ktorý podlieha dohľadu; pred prerokovaním protokolu upozorniť vedúceho subjektu, ktorý podlieha dohľadu, na dôsledky porušenia právnej povinnosti dostaviť sa na prerokovanie protokolu na požiadanie zamestnancov poverených výkonom dohľadu (možnosť uloženia poriadkovej pokuty podľa § 16 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 10/1996 Z. z. o kontrole v štátnej správe v znení neskorších predpisov),

g) uložiť v zápisnici o prerokovaní protokolu vedúcemu subjektu, ktorý podlieha dohľadu, aby v určenej lehote po skončení dohľadu predložil ministerstvu kultúry opatrenia prijaté na odstránenie zistených nedostatkov, prípadne určil zamestnancov zodpovedných za dohľadom zistené nedostatky a v určenej lehote predložil ministerstvu kultúry písomnú správu o splnení prijatých opatrení a o prípadnom uplatnení právnej zodpovednosti,

h) informovať v prípadoch nevyhnutných pre riadny chod verejnej správy o výsledkoch dohľadu príslušný nadriadený orgán, ak nadriadený orgán je štátny orgán, orgán územnej samosprávy a iný orgán verejnej správy,

i) odovzdať vedúcemu subjektu, ktorý podlieha dohľadu, protokol o výsledku dohľadu, priebežný protokol, čiastkový protokol, dodatok k protokolu a zápisnicu o prerokovaní protokolu alebo záznam o dohľade, ako aj písomné upozornenie podľa § 9a ods. 1 zákona o štátnom jazyku, ak sa pri výkone dohľadu zistí porušenie zákona o štátnom jazyku. Záznam o dohľade sa vypracuje, ak sa pri výkone dohľadu nezistí porušenie zákona o štátnom jazyku,

j) zachovávať mlčanlivosť o skutočnostiach, o ktorých sa dozvedeli pri výkone dohľadu, ak ich od tejto povinnosti písomne neoslobodí ten, v záujme koho túto povinnosť majú, alebo vo verejnom záujme minister kultúry; tým nie je dotknutá povinnosť zachovávať mlčanlivosť o utajovaných skutočnostiach a osobných údajoch.

Čl. 15

Subjekty, ktorým možno uložiť pokutu podľa § 9a zákona o štátnom jazyku

Podľa § 3 ods. 1: štátne orgány, orgány územnej samosprávy, iné orgány verejnej správy, nimi zriadené právnické osoby a právnické osoby zriadené zákonom.

Podľa § 3 ods. 3 písm. a): štátne orgány, orgány územnej samosprávy, iné orgány verejnej správy, právnické osoby, fyzické osoby-podnikatelia.

Podľa § 3 ods. 3 písm. b): štátne orgány, orgány územnej samosprávy, iné orgány verejnej správy, nimi zriadené právnické osoby, právnické osoby zriadené zákonom.

Podľa § 3 ods. 3 písm. c): štátne orgány, orgány územnej samosprávy, iné orgány verejnej správy, právnické osoby a fyzické osoby-podnikatelia.

Podľa § 3 ods. 3 písm. d): štátne orgány, orgány územnej samosprávy, iné orgány verejnej správy, právnické osoby a fyzické osoby-podnikatelia.

Podľa § 3 ods. 4: štátne orgány, orgány územnej samosprávy, iné orgány verejnej správy, nimi zriadené právnické osoby a právnické osoby zriadené zákonom.

Podľa § 3a: štátne orgány, orgány územnej samosprávy, iné orgány verejnej správy, právnické osoby a fyzické osoby-podnikatelia.

Podľa § 4 ods. 1 až 4: štátne orgány, orgány územnej samosprávy, iné orgány verejnej správy, právnické osoby a fyzické osoby-podnikatelia.

Podľa § 5 ods. 3: štátne orgány, orgány územnej samosprávy, iné orgány verejnej správy, právnické osoby a fyzické osoby-podnikatelia.

Podľa § 5 ods. 4 písm. b): štátne orgány, orgány územnej samosprávy, iné orgány verejnej správy, právnické osoby a fyzické osoby-podnikatelia.

Podľa § 5 ods. 5: štátne orgány, orgány územnej samosprávy, iné orgány verejnej správy, právnické osoby a fyzické osoby-podnikatelia.

Podľa § 5 ods. 6: štátne orgány, orgány územnej samosprávy, iné orgány verejnej správy, právnické osoby a fyzické osoby-podnikatelia.

Podľa § 5 ods. 7: štátne orgány, orgány územnej samosprávy, iné orgány verejnej správy, právnické osoby a fyzické osoby-podnikatelia.

Podľa § 6 ods. 1 a 2: štátne orgány, orgány územnej samosprávy, iné orgány verejnej správy, právnické osoby a fyzické osoby-podnikatelia.

Podľa § 7 ods. 1: štátne orgány okrem súdov, orgány územnej samosprávy, iné orgány verejnej správy, právnické osoby, fyzické osoby-podnikatelia.

Podľa § 8 ods. 2 a 3: štátne orgány, orgány územnej samosprávy, iné orgány verejnej správy, právnické osoby, fyzické osoby-podnikatelia.

Podľa § 8 ods. 4 prvá veta: štátne orgány, orgány územnej samosprávy, iné orgány verejnej správy, právnické osoby a fyzické osoby-podnikatelia.

Podľa § 8 ods. 5: štátne orgány okrem súdov, orgány územnej samosprávy, iné orgány verejnej správy, nimi zriadené právnické osoby, právnické osoby zriadené zákonom.

Podľa § 8 ods. 6: štátne orgány, orgány územnej samosprávy, iné orgány verejnej správy, právnické osoby a fyzické osoby-podnikatelia.

Podľa § 11a: štátne orgány, orgány územnej samosprávy, iné orgány verejnej správy, právnické osoby a fyzické osoby-podnikatelia.

Pri ukladaní pokuty fyzickej osobe-podnikateľovi a právnickej osobe sa musí osobitne prihliadať na výsledok komplexného použitia metód výkladu zákona o štátnom jazyku uvedených v čl. 2 týchto zásad vlády.

Čl. 16 **Ukladanie pokút**

Ministerstvo kultúry začne správne konanie o uložení pokuty podľa zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov, ak subjekt u ktorého sa vykonal dohľad, v určenej lehote neodstránil protiprávny stav alebo nevykonal nápravu zistených nedostatkov.

Ministerstvo kultúry v upovedomení o začatí správneho konania o uložení pokuty uvedie opis konania alebo opomenutia konania, ktoré bol účastník správneho konania povinný uskutočniť podľa zákona o štátnom jazyku, s uvedením jeho miesta a času, ako aj ustanovenie zákona o štátnom jazyku, ktoré malo byť porušené týmto konaním alebo opomenutím konania. V upovedomení o začatí správneho konania o uložení pokuty sa uvedie aj poučenie účastníka konania o jeho právach podľa správneho poriadku a priloží sa k nemu zápisnica o prerokovaní protokolu a protokol o výsledku dohľadu.

Zisťovanie obsahu a zmyslu právnej normy pri komplexnom použití metód výkladu zákona o štátnom jazyku uvedených v čl. 2 týchto zásad vlády je nevyhnutnou súčasťou rozhodovacej činnosti ministerstva kultúry zahŕňajúcej aplikáciu abstraktných právnych noriem na konkrétne okolnosti individuálneho prípadu. Úlohou ministerstva kultúry je interpretovať dotknuté ustanovenie zákona ústavne konformným spôsobom.

Ministerstvo kultúry je povinné rozhodovať iba na základe presne a úplne zisteného skutočného stavu vecí a vyrovnávať sa so všetkými skutkovými a právnymi skutočnosťami, ktoré sú pre jeho rozhodnutie vo veci podstatné a právne významné. Pri hodnotení dôkazov ministerstvo kultúry prisudzuje vykonaným dôkazom hodnotu ich závažnosti (dôležitosť) pre rozhodnutie, ich zákonnosti a ich pravdivosti.

Výrok rozhodnutia o uložení pokuty musí obsahovať popis konania alebo opomenutia konania, ktoré bol účastník správneho konania povinný uskutočniť podľa zákona o štátnom jazyku, s uvedením miesta, času a spôsobu konania alebo opomenutia konania, alebo iných skutočností potrebných na to, aby toto konanie alebo opomenutie konania nemohlo byť zamenené s iným konaním alebo opomenutím konania, a s uvedením ustanovenia zákona o štátnom jazyku, ktoré bolo porušené týmto konaním alebo opomenutím konania so všetkými zákonnými znakmi.

V odôvodnení svojho rozhodnutia je ministerstvo kultúry povinné uviesť, ktoré skutočnosti boli podkladom na rozhodnutie, a akými úvahami sa riadilo pri hodnotení dôkazov. Odôvodnenie rozhodnutia musí byť logické a presvedčivé.

Pri určení výšky pokuty podľa § 9a zákona o štátnom jazyku ministerstvo kultúry prihliada najmä na

1. rozsah protiprávneho konania,
2. hroziace, vzniknuté a škodlivé následky protiprávneho konania,
3. čas trvania protiprávneho konania,
4. opakovanie protiprávneho konania,
5. charakter protiprávneho konania,
6. spôsob protiprávneho konania,
7. závažnosť protiprávneho konania (miera typovej spoločenskej nebezpečnosti a charakter individuálneho záujmu, proti ktorému protiprávne konanie smeruje),
8. okolnosti protiprávneho konania významné na určenie výšky pokuty,
9. prospech subjektu protiprávneho konania alebo iného subjektu získaný protiprávnym konaním,
10. povahu činnosti, pri vykonávaní ktorej došlo k protiprávnemu konaniu,
11. subjekt protiprávneho konania,
12. pričinenie sa subjektu protiprávneho konania o odstránenie alebo zmiernenie následkov protiprávneho konania,
13. poškodenie práv občanov hovoriacich štátnym jazykom na prijímanie a poskytovanie informácií v štátnom jazyku,
14. vplyv uloženej výšky pokuty na právne záujmy subjektu protiprávneho konania a pomery subjektu,
15. predchádzajúce dodržiavanie zákona o štátnom jazyku, vykonanie opatrení zameraných na predchádzanie porušení alebo opakovanie porušení zákona o štátnom jazyku,
16. to, či subjekt protiprávneho konania mohol predvídať protiprávne konanie,
17. vplyv uloženej výšky pokuty na záujmy chránené zákonom,
18. legitímny účel zásahu do základných práv a slobôd, ak sa pokuta ukladá fyzickej osobe-podnikateľovi a právnickej osobe,
19. intenzitu zásahu do základných práv a slobôd, ak sa pokuta ukladá fyzickej osobe-podnikateľovi a právnickej osobe,
20. nedodržanie kodifikovanej podoby štátneho jazyka,
21. odstrániteľnosť následkov vzniknutých protiprávnym konaním.

Pri ukladaní pokuty za viac porušení zákona o štátnom jazyku sa zásady ukladania pokuty riadia zásadami ukladania trestov podľa výkladu Trestného zákona, ak je to na prospech subjektu protiprávneho konania. Pri ukladaní pokuty za viac porušení zákona o štátnom jazyku, ktoré sú v súbehu, sa postupuje tak, že pri rovnakej sadzbe pokuty za viac takých porušení zákona o štátnom jazyku sa uloží len jedna pokuta v rámci zákonnej sadzby pokuty. Skutočnosť, že došlo k viacerým porušeniam zákona o štátnom jazyku, je kritérium, ktoré sa zohľadní pri určení výšky pokuty za protiprávne konania v súbehu.

Ministerstvo kultúry pri určení výšky pokuty zhodnotí minimálne šesť kritérií zo zoznamu 21 kritérií uvedených vyššie.

V skutkovo zhodných alebo podobných prípadoch pri ukladaní pokút nesmú vzniknúť neodôvodnené rozdiely.

Proti rozhodnutiu ministerstva kultúry o uložení pokuty môže účastník správneho konania podať do 15 dní od doručenia rozhodnutia rozklad, o ktorom rozhoduje minister kultúry na návrh rozkladovej komisie ministerstva kultúry. Proti potvrdzujúcemu rozhodnutiu ministra kultúry môže účastník konania, ktorý má právnu subjektivitu, do dvoch mesiacov od doručenia podať žalobu na Krajský súd v Bratislave. Proti zamietavému rozsudku Krajského súdu v Bratislave je prípustné odvolanie na Najvyšší súd Slovenskej republiky. Proti potvrdzujúcemu rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky môže fyzická osoba alebo právnická osoba podať v lehote dvoch mesiacov od doručenia sťažnosť na Ústavný súd Slovenskej republiky, ak tvrdí, že právoplatným rozhodnutím Najvyššieho súdu Slovenskej republiky boli porušené jej základné práva a slobody. Orgán územnej samosprávy ako účastník konania môže proti potvrdzujúcemu rozhodnutiu ministra kultúry podať sťažnosť na Ústavný súd Slovenskej republiky v lehote dvoch mesiacov od doručenia, ak tvrdí že neústavným alebo nezákonným rozhodnutím sa zasiahlo do vecí územnej samosprávy.

Čl. 17

Oboznamovanie verejnosti s ukladaním pokút

Ministerstvo kultúry vedie register uložených pokút, pričom každé rozhodnutie o uložení pokuty vydané na základe porušenia zákona o štátnom jazyku v správnom konaní sprístupní na svojej internetovej stránke. Ministerstvo kultúry poskytne verejnosti na svojej internetovej stránke prístup do pravidelne aktualizovaného registra uložených pokút. Pri sprístupňovaní takých rozhodnutí a registra je ministerstvo kultúry povinné rešpektovať obmedzenia zákona č. 428/2002 Z. z. o ochrane osobných údajov a poskytnúť fyzickým osobám-podnikateľom ochranu ich osobných údajov.

Ministerstvo kultúry predkladá vláde Slovenskej republiky každé dva roky správu o stave používania štátneho jazyka na území Slovenskej republiky, v ktorej vyhodnotí aj celkovú účinnosť uložených pokút za predchádzajúce obdobie a návrh opatrení z toho vyplývajúcich, osobitne v oblastiach so zvýšeným počtom občanov patriacich k národnostným menšinám.

Čl. 18

Kodifikačný proces v oblasti štátneho jazyka

Na to, aby spisovný jazyk účinne plnil svoje celospoločenské poslanie, musí byť v danej spoločnosti stabilizovaný, normovaný, kultivovaný a kodifikovaný a zároveň dosť pružný, aby mohol reagovať na nové vývinové podnety.

Spisovný jazyk ako živý, dynamicky sa rozvíjajúci a diferencovaný komunikatívny nástroj je vždy úzko spojený s aktuálnym vývinom spoločnosti. Zmeny v jazyku, ktoré súvisia s civilizačným vývinom, sa odrážajú aj v kodifikácii spisovného jazyka. Každá zmena v kodifikácii musí byť vedecky a spoločensky zdôvodnená, a preto úpravám v kodifikácii predchádza dôkladný odborný výskum a celospoločenská diskusia, lebo všetky kodifikačné zmeny by mali vyplývať zo spoločenských potrieb. Všestranný vedecký výskum jazyka, jeho vývinu a používania v spoločnosti zisťuje nielen zmeny v jazyku a ich podmienenosť, ale aj zistiteľné vývinové tendencie v jazyku. Zmeny v kodifikácii sa opierajú o tento výskum a o jeho výsledky. V Slovenskej republike sa tento výskum sústreďuje predovšetkým v Slovenskej akadémii vied a na verejných vysokých školách.

Návrh na kodifikačné zmeny sa pripravuje na príslušnom vedeckom pracovisku (napríklad na slovakistických pracoviskách Slovenskej akadémie vied, v Národnom inštitúte

slovenského jazyka a literatúry Matice slovenskej, na katedrách slovenského jazyka a literatúry vysokých škôl) väčšinou za účasti zástupcov iných jazykovedných, najmä slovakistických pracovísk. Na tomto vedeckom pracovisku sa vypracúva koncepcia základného námetu na novú kodifikačnú úpravu. Táto koncepcia sa predkladá na oponentské konanie a po jej kladnom posúdení sa námet predkladá na odbornú a celospoločenskú diskusiu, na ktorej sa popri odborníkoch zúčastňujú najmä predstavitelia širšej kultúrnej verejnosti (spisovatelia, prekladatelia, redaktori, vydavateľskí pracovníci, učitelia a pod.). Odborná a širšia verejná diskusia sa uskutočňuje na vedeckých podujatiach (vedecké konferencie, odborné semináre a pod.) a v odbornej alebo širšie zameranej kultúrnej tlači. Námety z odbornej diskusie využíva príslušné vedecké pracovisko vo svojej ďalšej práci.

Návrh na zmenu kodifikácie sformulovaný na príslušnom vedeckom pracovisku sa predloží na posúdenie odborným jazykovedným komisiám s celoštátnou pôsobnosťou alebo s celoštátnym zastúpením (napríklad pravopisnej komisii Jazykovedného ústavu Ľ. Štúra SAV, ortoepickej komisii Jazykovedného ústavu Ľ. Štúra SAV). Po prerokovaní v týchto komisiách sa konečný návrh na zmenu kodifikácie so stanoviskom príslušnej komisie predloží ministerstvu kultúry. Na ministerstve kultúry prerokuje predložený návrh Ústredná jazyková rada, poradný orgán ministra kultúry v otázkach štátneho jazyka, zložená z popredných slovenských jazykovedcov a zástupcov viacerých slovakistických pracovísk.

Po predložení stanoviska Ústrednej jazykovej rady ministrovi kultúry môže ministerstvo kultúry pristúpiť k schváleniu navrhovaných zmien a k zverejneniu týchto zmien na svojej internetovej stránke. Ministerstvo kultúry si môže vyžiadať k odbornému posudku Ústrednej jazykovej rady stanovisko ďalších nezávislých odborníkov a slovakistických pracovísk alebo vyjadrenie príslušného vedeckého pracoviska, ktoré zmeny v kodifikácii navrhlo.

Kodifikovaná podoba štátneho jazyka je zachytená v oficiálne schválených kodifikačných príručkách, ktoré majú úradne schválenú kodifikačnú doložku vydanú ministerstvom kultúry.

Čl. 19 **Účinnosť**

Podľa týchto zásad vlády sa postupuje od 1. januára 2010.